

E-zine nr. 25: thema-editie Standaardnederlands

Standaardnederlands, de prioritaire variëteit van onze taal

Thema-editie

n.a.v. de academische zitting op de Algemene Ledendag van de Vereniging Vlaamse Academië (VVA) op zaterdag 16 oktober 2021 in de Universitaire Stichting in Brussel

Ter attentie van de beleids mensen betrokken bij het Nederlands:

- de beide Vlaamse leden van het Comité van Ministers van de Nederlandse Taalunie, de heer Jan Jambon en de heer Ben Weyts
- de leden van de Commissie Onderwijs en Vorming van het Vlaamse Parlement
- de Algemene Secretaris van de Nederlandse Taalunie mevrouw Kris van de Poel en de leden van haar beleidsploeg
- alle leden van de Vereniging Vlaamse Academië (VVA)

Concept en organisatie: Werkgroep Taal en Onderwijs van de VVA

Verantwoording voor deze thema-editie: witboek voor het beleid

Een witboek is een publicatie bestemd voor beleids mensen. Wie het schrijft verlangt op zijn minst aandachtige lectuur van wie zijn verantwoordelijkheid binnen zijn opdracht ernstig neemt en die naar aanleiding van die lectuur over de beleidswensen van de schrijvers van het Witboek wil reflecteren en die dan ook gerichte actie wil ondernemen. Het belangt ook alle leden van de vereniging aan.

[Lees meer](#)

Inleiding van het thema

Voorzet voor dit thema door Luc Devoldere

Vrienden, Vlamingen en Nederlanders, lagelandgenoten, leen mij voor de laatste keer uw oren. ...

U bent niet van hout of steen. U zijt mensen. En deze tekst zal u in vuur en vlam zetten. Zal u boos maken. Maar ik zeg u.

U zult onze taal eren door haar te gebruiken in alle registers, in alle omstandigheden.

[Lees meer](#)

Inleiding door Ghislain Duchateau – sessievoorzitter en coördinator Werkgroep Taal en Onderwijs van de VVA

Waarom dit thema?

Omdat wij in de Werkgroep Taal en Onderwijs vrezden dat de status van het Standaardnederlands verminderd wordt door het discours in kringen van taalkundigen en vooral vanuit een bepaalde hoek van de sociolinguïsten. Voor het onderwijs is dat ongunstig. Daarom pleiten wij voor een meer systematisch onderwijs van de standaardtaal in alle geledingen van ons onderwijssysteem. Daarom pleiten wij ervoor dat in de publieke ruimte, op televisie, in het theater, in de film, de standaardtaal de kansen krijgt die ze nu niet krijgt en meer kansen krijgt waar ze niet genoeg kansen heeft.

Wij pleiten bij u, academici in Vlaanderen, voor meer bewustwording van de thematiek.

[Lees meer](#)

Onze drie sprekers aan het woord

Luc Devoldere, Eigen visie over standaardtaligheid

Pleidooi voor een dialect met een leger

De Italiaanse literatuur begint in de loop van de veertiende eeuw met kanonschoten: Dante voltooit zijn *Divina Commedia* voor zijn dood in 1321. Petrarca laat een generatie later zijn *Canzoniere* na, waarin hij een model neerlegt voor het sonnet in de Europese literatuur en Boccaccio schrijft zijn verzameling novellen, *Il Decamerone*.

Alle drie schrijven ze, naast het Latijn, in de volkstaal, het *volgare*. Voor alle drie is dat het Toscaans dialect. Zij zijn er verantwoordelijk voor dat de Italiaanse schrijftaal en de Italiaanse standaardtaal in grote mate tot de twintigste eeuw gebaseerd is op het Toscaans. Een dialect dus met de macht van een leger. Dat leger heeft culturele macht. Maar het kan ook politieke en/of economische zijn, of een combinatie van deze soorten macht.

[Lees meer](#)

Em. prof. dr. Dirk Geeraerts

Taalvariatie tussen communicatie en identiteit

De neerlandistiek in Vlaanderen heeft, om historisch begrijpelijke redenen, de beschrijving van variatie en verandering in het Belgische Nederlands steeds ook gezien als een bijdrage tot het maatschappelijke debat over taalnormen en taalpolitieke keuzes. Dat geldt voor de eerste generatie Vlaamse sociolinguïsten uit de jaren '70, en het geldt evenzeer voor de tweede golf van sociolinguïstisch onderzoek, die vanaf de jaren '90 tot ontwikkeling kwam en die m.n. de opkomst en de positie van de Vlaamse tussentaal als centraal thema heeft

[Lees meer](#)

Em. prof. dr. Ludo Beheydt

De zegen van de standaardtaal

Om mijn tussenkomst enigszins te kaderen zou ik eerst even uw aandacht willen vragen over de manier waarop postmodernistische activisten de standaardtaal discrediteren en voor hun ongunstige pleidooi voor inbreng van ongebreidelde taalvariatie. Ik stoer mij namelijk aan hun funeste stemmingmakerij en eenzijdige framing in opinieartikelen tegen de standaardtaal. Mag ik één voorbeeld geven. In een opiniestuk in *De Standaard* (22 februari 2019) fulmineert Stefan Grondelaers – nota bene medeauteur van de visietekst van de NTU 'Visie op taalvariatie en taalvariatiebeleid' – tegen 'De kwaal van de Standaardtaal'.

In dit stuk onder de niet naar de titel haalt hij werkelijk alle middelen uit de kast om de standaardtaal in een kwade geur te zetten. Standaardnederlands staat symbool voor oubolligheid, ideologische bekrompenheid, wereldvreemdheid en diepgaande verlamming. Ik overdrijf niet, want alle middelen zijn goed om die negatieve framing kracht bij te zetten: retorische trucs, talige besmeuring en zelfs beeldmateriaal.

[Lees meer](#)

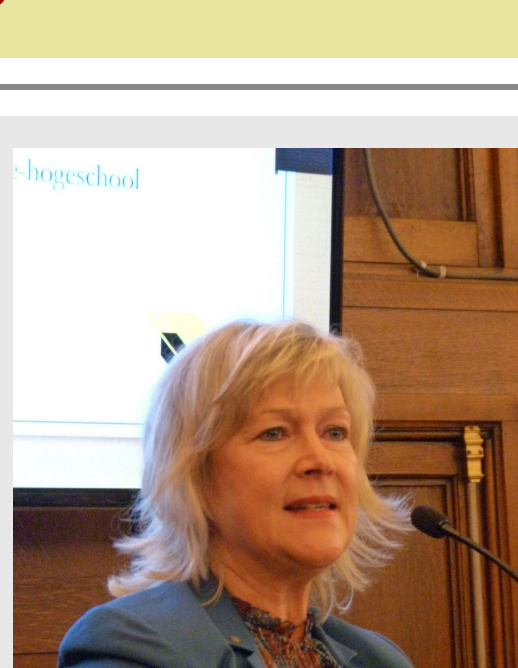
Slotconclusie

Slotconclusie van An De Moor

Moet de nieuwe postmodernistische ideologie met taalvariatiehantering en veelvoudige registerbeheersing bij gesproken taalgebruik het aanleren van het Standaardnederlands op school verdringen? Ghislain Duchateau, nog altijd even gedreven, zette meteen de toon met deze inleidende vraag.

We hoorden vervolgens drie verschillende stemmen van hooggeleerde heren: Luc Devoldere, Prof. dr. Dirk Geeraerts en Em. prof. dr. Ludo Beheydt.

Ook ik ervaar in mijn professionele leven als taalbeleidcoördinator van de Odisee-hogeschool de druk om het taaldiscussie te de-ideologiseren van het traditionele officiële taalbeleid van de Vlaamse onderwijsministers en te vervangen door een postmodernistisch perspectief met taalvariatieprominentie.

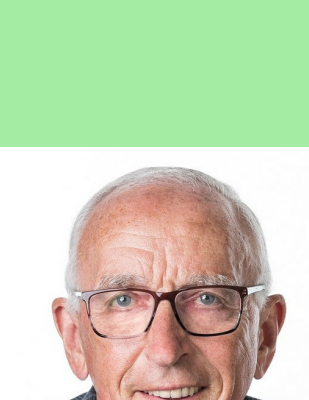
[Lees meer](#)

Tot de Werkgroep Taal en Onderwijs van de VVA behoren em. prof. dr. Eric Ponette, prof. dr. Matthias Storme, prof. dr. Frank Fleerackers, em. prof. dr. Stijn Verrept, prof. dr. Els Ruijsendaal, em. prof. dr. Jos Devreese, lic. An De Moor, lic. Peter Debrabandere, lic. Ghislain Duchateau, lic. Paul Becue.

De vier Vlaamse neerlandici van de werkgroep, Stijn Verrept, An De Moor, Peter Debrabandere en Ghislain Duchateau, concipieerden de thema-uitwerking van de academische zitting.

Peter Debrabandere zorgde voor de foto's.

Redactieraad van Vivat

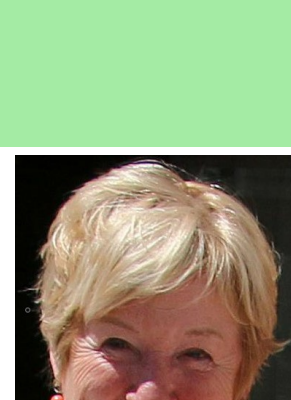
Michel Vanbuul

eindredacteur
hoofdbestuur VVA
vanbuul.michel@gmail.com

Paul Becue

redactielid
nationaal voorzitter VVA
becue.swinnen@telenet.be

Jeanine Broens

redactielid
nationaal ondervoorzitter VVA
jeanine.broens@telenet.be

Deze e-mail is verzonden naar {{email}}. Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). • Voor een goede ontvangst voegt u vvacademici@gmail.com toe aan uw adresboek.

